

Predikan i Kyrkhults kyrka 2010 av Tobias Bäckström

1 söndagen i advent.

”Ett nådens år”

Sak 9:9-10

Upp 5:1-5

Matt 21:1-19, Luk 4:16-23

Ps: 103:1-4, 104, 105, 110, 108

Idag är det ju nyårsdagen. Kyrkans nyårsdag. Parallellt med det vanliga året så har vi ju kyrkoåret. Kyrkans år som börjar med 1:a advent. Advent betyder ankomst och är en förberedelsestid inför Jesus ankomst. Nu, den första advent så är det Jesu ankomst till Jerusalem som avses, men i slutet av advent så handlar det om Jesu ankomst som människa, som ett litet barn i Betlehem.

Traditionerna är viktiga när det gäller advent, inte minst när det gäller vilka psalmer som vi brukar sjunga. Vi vill gå till kyrkan och sjunga de psalmer som vi brukar. Och även Jesus hade goda vanor. När han kom till sin hemstad Nasaret, så gick han till synagogan på Sabbaten, ”som han brukade”.

Gudstjänsten i synagogan liknade på många sätt vår. Bland annat hade även de fastställda bibelställen som de läste olika sabbatsdagar. Den här dagen då Jesus kom dit så var det ur profeten Jesaja som man skulle läsa, och man erbjöd Jesus att göra detta. Det var också förknippat med en förväntan om att han skulle utlägga bibelstället.

Jesus läser perikopen ur Jesaja, rullade sen ihop bokrullen och satte sig ned. Man brukade nämligen predika sittande. Alla hade sin blickar riktade mot honom. En förväntansfull tystnad låg över rummet. Man visste vem Jesus var. Det var ju hans hemstad. Man kände Josef och Maria och Jesus halvbröder. Samtidigt så hade man hört talas om vilka under han gjort på andra ställen. Kunde det ligga något i de historierna? Om Jesus gjort under på andra ställen så borde han ju göra desto större under här, i hans egen hemstad, åtminstone om han är en sann lokalpatriot.

Så börjar Jesus tala. Man lyssnade intensivt. Det var en viktig text som handlade om Israels framtida Messias, nu ville man höra vad Jesus hade att säga om detta. Men redan första meningen sände chockvågor i församlingen. ”Idag har detta skriftställe gått i uppfyllelse inför era öron”. Fast den omedelbara reaktionen var glädje och upprymdhet. Messias var någon som man längtade så efter. Men sen funderade man ett varv till på vad han egentligen sagt. Och så var skeptikerna och kritikerna där och tog över och tystade ner glädjetroten. ”Han är ju bara Josefs son, sa de. Vi vet ju vem han är, inte är han Messias.”

Så lätt kan våra förutfattade meningar låsa oss. Ett av de största hindren för oss att lära oss något nytt är att vi tror oss redan veta hur det ligger till. Det är förrädisk. Hur ska man kunna skilja på det man faktiskt vet och det vi tror oss veta? Tror man sig veta så har man ju ingen anledning att undersöka sakernas tillstånd.

Men Jesus förekommer kritiken: ”Snart kommer ni säga: allt vad du gjort i Kafarnaum, gör det i din hemstad också.”

Jesus gjorde många tecken och under men aldrig på beställning. Var det någon som krävde det så blev det tvärstopp. När de skriftlärda och fariséerna kom och sa att de ville se ett tecken så blev Jesus upprörd och sa att det enda tecknet som de kunde få var profeten Jonas tecken. Och när Herodes fick hem honom till sitt palats och hoppades att få se ett under så blev även han utan. Och invånarna i Nasaret, som krävde att han skulle göra under fick stå där besvikna. Anledningen är att det ofta är otron som kräver tecken. Den som gör det har redan bestämt sig, man tror sig veta. Den som säger sig inte kunna tro utan tecken, vill egentligen inte tro. Men profeten Jonas tecken är allt som behövs. Precis som Jona låg tre dagar i fiskens buk innan han kom tillbaka så var Jesus tre dagar i graven innan han uppstod. Vi har uppståndelsen som tecken för att kunna tro att han verkligen är Messias, Guds son.

Invånarna i Nasaret förkastade Jesus. Efter den här predikan så skulle de driva ut honom ur byn, och Jesus kom aldrig mer tillbaka till Nasaret. Ändå var det ingen sträng botpredikan som Jesus kom med. Han framställde sig istället som den som kommer för att frambära ett glädjebud till de fattiga. Ett evangelium som det står på grekiska. Det är fyra kategorier som Jesus vände sig till: fattiga, fångna, blinda och förtryckta. De skulle få upprättelse, befrielse och syn tillbaka. Tillhör du någon av dessa grupper?

Saliga är de som är fattiga i anden, säger Jesus i början av sin bergspredikan. Det vill säga de som inser sitt behov av Gud. Och de som blivit förblindade av sin själviskhet, eller fångna av synden. Alla dessa är lovade befrielse.

Nu är nämligen nådens tid. Det är ett nådens år som vi har framför oss. Ända sedan denna stund i Nasareth då Jesus predikade i synagogan så har nådens tid gällt. När man tittar närmare på den text som Jesus läste så ser man att faktiskt inte läste färdigt. Han slutar mitt i en mening. Direkt efter nådens år så kommer: ”en hämndens dag från vår Gud”. Nåd och hämnd i samma mening, men Jesus utelämnar alltså hämnden, domen. Inte för att den inte längre skulle vara giltigt utan för att Gud dröjer med den. Jesus läste bara det som blivit uppfyllt hittills. Och än så länge gäller nådens tid, domen dröjer.

Men läser man ytterligare en mening ur Jesaja så står där: ”att trösta alla som sörjer.” Att nåd kan trösta förstår vi, men kan dom också göra detta? Ja, Jesaja tycks mena detta. Domen handlar ju om att göra upp med all ondska och alla de som plågas av ondskan blir ju tröstade av detta.

Den slutliga befrielsen väntar vi på, Gud dröjer för att vänta på att fler ska välja sida. För att ge fler chansen att välja honom, välja nåden. Och fram till dess så gäller att varje år är ett nådens år från Herren.